

A munkás osztályok emeléséről.

Felolvasások Bostonban január 9-én és 16-án 1840-ben.

Bévezető észrevételek.

A következő felolvasásokat az iparosok két gyűlésére készítettem, melyek közül az egyik az inasokból, másik a felnőttekből állott. Gyengélkedő egészségem miatt csak az elsőknak adhattam elő, ámbár kidolgozásuk alkalmával az utolsókat is szem előtt tartottam. „Az iparos-inasok olvasó-egylete“, a melynek kívánatára az előadások közöltetnek, sokat ígérő intézmény, mert nemcsak a szellemi műveltségre szolgáltat nevezetes eszközöket, hanem neveli az önbecsülést is, és a tagok erkölcsi biztonságára vezet.

Midőn e feladatot elvállaltam, csak egy közönséges hoszsúságu előadás készítéséről gondolkoztam. De nem sokára meggyőződtem, hogy ily szűk téren nem tehetek igazat nézeteimnek. Elhatároztam tehát terjedelmesen írni s munkám eredményeit ki nyomatni, ha a közlésre méltóknak találtatnak. E szándékkal oly tárgyakat vettem fel, melyeket előadásaimban nem érintettem, de a melyeket hasznosaknak véltem azokra nézve, a kik talán nem hallgatták előadásomat. E megjegyzést egyenesen azon ellenvetés megakadályozására teszem, miszerint az előadások nem minden részleteikre nézve alkalmasok azoknak, a kik előtt tartottam. Jól lehet főképp egy bizonyos osztály számára irtam azokat, de célom volt a közönségnek is átadni.

Mivel e felolvasásokban ugyanazon tárgy van fejtegetve, mely a mult télen közölt „önművelés“ czimű előadásban, természetesen a gondolatok azon öszszetalálkozása fog bennök feltűnni, a mely mindig található egy oly ember írásaiban, a kinek némely nagy elvek erősen szívébe vannak nyomódva. Azonban a nézpont, a tár-

gyalás módja s a tárgyak választása nagyon különböznek a két munkában, úgy, hogy az én szellemi álláspontom nagyon tökélytelenül lenne adva, ha ezen előadásokat visszatartanám.

Ez valószínűleg az utolsó alkalom, hogy a munkás osztályokkal a nyomda útján közlekedem. Azért legyen nekem megengedve, hogy kifejezzem jóllétök iránti őszinte óhajtásaimat és biztos reményemet az iránt, hogy igazolni fogják barátjaik bizalmát és példájokkal meg fogják mutatni, hogy igen is lehetséges a munkával mindazon tulajdonságokat egyesíteni, a melyek emberi természetünknek dicséretére válnak.

Boston, februárius 11. 1840.
